

Ali digitalizacija povečuje gospodarsko rast?

Dokazi iz držav SADC

Simbarashe Mhaka in Lovemore Taonezvi

Četrta industrijska revolucija je znatno prispevala k rastočim globalnim tehnološkimi transferjem, ki krepijo produktivnost, zaposlenost in življenjsko raven. Izbruh pandemije covid-19 je nedvomno povzročil motnje v življenju v globalnem svetu; je pa po drugi strani okreplil tehnološko preobrazbo z nenadnim porastom rabe digitalne tehnologije. Pričakovati je, da bosta razvoj in razpršitev digitalizacije poganjala gospodarsko rast na poti k Agendi trajnostnega razvoja 2030. Pričujoča raziskava z uporabo modela fiksnih učinkov proučuje učinke digitalizacije na primeru 14 držav Južnoafriške razvojne skupnosti (SADC) med letoma 2000 in 2029. Rezultati kažejo, da vsi uporabljeni pokazatelji digitalizacije kažejo na pozitiven učinek na gospodarsko rast. Spremembe posameznikove rabe informacijsko-komunikacijskih tehnologij, fiksnih širokopasovnih naročnin in naročnin na mobilno telefonijo za odstotek vodijo k 0,17-, 0,11- in 0,12-odstotnemu povišanju BDP na prebivalca. Zato lahko rečemo, da raba in dostop do digitalnih tehnologij stimulirata gospodarsko rast v regiji SADC. Javne politike bi morale spodbujati zasebne investicije v tehnološko infrastrukturo ter liberalizacijo trga telekomunikacij in inovacij. To pospešuje digitalizacijo in posledično vodi k višji gospodarski rasti ter razvoju v regiji SADC.

Ključne besede: digitalizacija, gospodarska rast, model fiksnih učinkov, SADC

Klasifikacija JEL: O33, O1, O47, R11, C5

Managing Global Transitions 22 (1): 201–229

Raziskovalna sinteza o prookoljskem vedenju v izobraževanju: pristop rudarjenja besedil

Chowdhury Noushin Novera, Mehedi Hasan Ifti, Anh Ngoc Quang Huynh, Ijaz Sadiq in Abul Kalam Azad

Izpeljanih je bilo veliko znanstvenih raziskav o izobraževanju, ki naj spodbuja človekovo vedenje v prid trajnostnemu razvoju. Kljub temu pa zasledimo le omejeno število preglednih člankov, ki povzemajo ključne ugotovitve tega zelo pomembnega področja. Pričujoča raziskava uporablja bibliometrični pristop in pristop rudarjenja besedil, da bi kot prva proučila prookoljsko vedenje v izobraževalni literaturi. S

pomočjo bibliometrične analize osvetlimo različna omrežja v sodobni literaturi. Ta omrežja pokažejo vpliv družbene blaginje na prookoljsko vedenje, pri čemer želijo dvigniti okoljsko zavest, poudarjajoč vrednost človekove prirojene okoljske ozaveščenosti. Z uporabo posteriorne verjetnosti in latentne Dirichletove alokacije (LDA) rudarjenje besedil identificira 12 različnih tematskih modelov prek ocene logaritmčne verjetnosti, pri čemer obravnava številne teme, povezane z okoljskim izobraževanjem in vedenjem, kot so, kako obiskovalci in trajnostnost v okoljskem izobraževanju učinkujejo na prookoljsko vedenje, kako šole in univerze izobražujejo za trajnostnost, kako je upoštevana teorija načrtovanega vedenja, kako sta povezana izobrazba in prookoljsko vedenje ter kako se skozi različne kanale raziskuje trajnostno izobraževanje.

Ključne besede: prookoljsko vedenje, izobraževanje, rudarjenje besedil, bibliometrična analiza

Klasifikacija JEL: I20, I24, I25

Managing Global Transitions 22 (1): 231–252

Učinek volatilnosti menjalnih tečajev na trgovino med Južno Afriko in njenima glavnima trgovinskima partnericama: sveži vpogledi s pomočjo modela ARDL in kvantilnega ARDL modela

Mashilana Ngondo in Andrew Phiri

Na primeru 22 uvoznih in izvoznih industrij proučujemo učinek volatilnosti menjalnih tečajev na uvoz in izvoz med Južno Afriko ter njenima glavnima trgovinskima partnericama, Združenimi državami Amerike in Kitajsko. Raziskava uporabi kvantilni ARDL model in analizira četrtletne podatke iz obdobja od 1994Q1 do 2022Q4. Naše izhodiščne ARDL ocene kažejo, da volatilnost valute večini trgovinskih sektorjev obeh držav ne škoduje znatno. Pravzaprav veliko industrij izkazuje neznatno ali pozitivno korelacijo z volatilnostjo valute. Ob ponovni oceni regresij z uporabo kvantilnega ARDL modela pa odkrijemo obstoj razmerij »skrite kointegracije« nad kvantili povprečja in mediane, ki jih tradicionalni ARDL modeli ne zaznajo. Z upoštevanjem teh lokacijskih asimetrij zaključimo, da volatilnost menjalnih tečajev bolj koristi trgovinski aktivnosti s Kitajsko kot tisti z Združenimi državami Amerike. Na splošno naše ugotovitve implicirajo, da monetarnim oblastem morda ne bi bilo treba posegati v valutne trge, da bi s tem stimulirale trgovino z glavnimi trgovinskimi partnerji, saj kaže, da so podjetja pripravljena soočiti se z valutnimi tveganji, povezanimi z volatilnostjo menjalnih tečajev južnoafriške valute.

Ključne besede: volatilnost menjalnih tečajev, izvoz, uvoz, trgovina, ARDL model, kvantilni ARDL model, Južna Afrika, Združene države Amerike, Kitajska

Klasifikacija JEL: F31, F10

Managing Global Transitions 22 (1): 253–277

Siva ekonomija, prodor mobilne telefonije in davčni prihodki v Podsaharski Afriki

Isaac Bentum-Ennin in Ebenezer Adu

Pričujoča raziskava proučuje učinke sive ekonomije na davčne prihodke in ublažitveni učinek prodora mobilne telefonije v Podsaharski Afriki (PSA). Z uporabo podatkov iz 26 držav PSA, ki zajemajo obdobje 11 let, in pristopa splošne metode trenutkov (GMM) raziskava razkrije, da ima siva ekonomija pomemben pozitiven učinek na davčne prihodke. Poudarjamo, da igra prodor mobilne telefonije ublažitveno vlogo v odnosu siva ekonomija – davčni prihodki v PSA. Vlade v regiji PSA bi morale posodobiti svoje sisteme davčne administracije, vzpostaviti in okrepiti infrastrukturo, povezano s porajajočo se mobilno tehnologijo, ter vpeljati najboljše prakse davčne regulacije. Kot zadnje pa bi morale vlade in telekomunikacijska podjetja implementirati izobraževanje potrošnikov v neformalnem sektorju z namenom ozaveščanja o prednostih uporabe mobilne telefonije za poslovne transakcije ter enostavnosti plačevanja davkov z uporabo mobilnih naprav.

Ključne besede: siva ekonomija, prodor mobilne telefonije, davčni prihodki, Podsaharska Afrika

Klasifikacija JEL: E26, H25, H27, H30

Managing Global Transitions 22 (1): 279–308